

18/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

עורך דין עבירות סמים - סוגים ועונשים

עורכי דין פליליים העוסקים במשפט פלילי מייצגים חשודים ונאשמים בתיקי סמים כאשר חומרת הענישה נגזרת מסוג העבירה וכמות הסמים שנתפסו. עו"ד אסף דוק מסביר במאמר הבא על סוגי עבירות הסמים השונות, מדיניות האכיפה, כיצד יש לנהוג אם נחשדתם או הואשמתם בעבירות סמים ומדוע חשוב כל כך לקבל ייעוץ וייצוג משפטי איכותי על-ידי עורך דין פלילי.

בישראל של היום חלקים גדולים מן האוכלוסייה צורכים סמים, בין אם בהזדמנויות מיוחדות כמו מסיבות ובין אם כחלק משגרת היומיום שלהם. בשל ריבוי המשתמשים, נוצרה בציבור תחושה לפיה השימוש בסמים, בעיקר כאשר מדובר בסמים "קלים" כמו חשיש וקנאביס, הוא נורמטיבי. הקולות החוזרים ונשנים ללגליזציה של מריחואנה וחשיש ומדיניות אי ההפלה הנהוגה לגבי אחזקת סמים "קלים" לשימוש אישי, מסייעים ליצירת הרושם המוטעה לפיו שימוש בקנאביס וחשיש הוא חוקי בישראל.

חשוב להבין שבישראל שימוש ואחזקת חומרים המוגדרים כסמים אסורים לשימוש בפקודת הסמים מהווה עבירה אשר עשויה להביא להגשת כתב אישום, הרשעה וענישה, בין אם מדובר בסמים "קשים" או סמים "קלים".

פקודת הסמים המסוכנים

פקודת הסמים המסוכנים הישראלית קיימת מאז שנת 1973. הפקודה מגדירה מהן עבירות הסמים השונות בהן ניתן להרשיע אדם בישראל ומה הענישה המתאימה לכל עבירה. התוספת הראשונה לפקודת הסמים המסוכנים מציינת מהם החומרים המוגדרים כסמים מסוכנים ואסורים לשימוש והתוספת השנייה לפקודה מפרטת עבור כל סם מסוכן, אילו כמויות ייחשבו לכמויות המיועדות לשימוש אישי.

פקודת הסמים מתעדכנת בהתאם לסמים חדשים המיוצרים ומופצים בשוק. מטבע הדברים, חל עיכוב בין מועד רקיחתו והפצתו של סם חדש לשוק ובין מועד הגדרתו כסם מסוכן. מרגע שנקבע כי חומר כלשהו הוא סם מסוכן, הפצתו, גידולו, הכנתו ושיווקו מהווים עבירה על החוק.

מהו סם מסוכן וכיצד מגדירים סם

בני אדם משתמשים בחומרים בעלי השפעות פסיכואקטיביות מימים ימימה לצורך הרגעה, המרצה, שיכור כאבים, הנאה, התעלות רוחנית, טקסים דתיים ועוד. בחלקים שונים של העולם נהגו עוד מימי קדם תרבויות שונות להשתמש בסמים שמקורם בסביבת חייהן הטבעית, כמו האופיום באסיה, עלי הקוקה באמריקה הדרומית, הטבק באמריקה הצפונית והחשיש בהודו. ככל שהעולם נהיה כפר גלובאלי, מתגלים עד ועוד חומרים משני תודעה מתרבויות שונות ונחשפים לעולם הרחב. בד בבד, היכולות הטכנולוגיות מאפשרות למי שמעוניינים בכך לייצר סמים סינתטיים שהשפעתם דומה לזו של הסמים שמקורם בטבע.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

סם הוא חומר פסיכואקטיבי - זאת אומרת, חומר בעל השפעה על פעילותו המוחית של המשתמש, הגורם להשפעות פסיכולוגיות ופיזיות. לא כל סם הוא סם מסוכן, למשל, קפאין ואלכוהול הם סמים בעלי השפעה פסיכואקטיבית שאינם נחשבים לסמים מסוכנים. סמים מסוכנים הם סמים המוגדרים כסמים מסוכנים ואסורים לשימוש בפקודת הסמים המסוכנים. חשוב להבין ששימוש לא מושכל בסם שאינו מוגדר כסם מסוכן יכול לגרום נזק ואף להביא להתמכרות, כמו למשל אדם הסובל מחרדה ומפריז בצריכת קפאין, או אדם המכור לאלכוהול. כמו כן, חשוב לציין שבמצבים רפואיים מסוימים שימוש בסמים מסוכנים הוא נחוץ, חוקי ומועיל, כמו סמי הרדמה בניתוחים, סמים לשיכוך כאבים וקנאביס רפואי.

אילו עבירות סמים קיימות

כל הפועל בניגוד להוראות פקודת הסמים המסוכנים מבצע עבירת סמים. פקודת הסמים המסוכנים מפרטת אילו מעשים ייחשבו לעבירה ומה הענישה המתאימה להן.

טווח הענישה נע בין 3-25 שנות מאסר ויכול לכלול קנסות כבדים, על פי נסיבות המקרה. עבירות הסמים הנפוצות הן:

□ החזקת סמים מסוכנים לצריכה עצמית - עד 3 שנות מאסר.

□ שימוש בסמים מסוכנים - עד 3 שנות מאסר.

□ החזקת סמים שלא לצריכה עצמית - עד 20 שנות מאסר.

□ ייצור או גידול סמים מסוכנים - עד 20 שנות מאסר.

□ תיווך ואספקת סמים מסוכנים - עד 20 שנות מאסר.

□ סחר בסמים מסוכנים - עד 20 שנות מאסר.

□ הדחת קטינים לשימוש בסמים מסוכנים - עד 25 שנות מאסר.

הדחה או שידול קטין לשימוש בסמים מסוכנים היא העבירה החמורה ביותר הנמצאת בפקודת הסמים המסוכנים והעונש בגינה עשוי להגיע עד ל- 25 שנות מאסר וכן קנס כבד. הדחת קטין לשימוש בסם נחשבת כעבירה בין אם המדיח מקבל תמורה עבור הסם ובין אם לא. היה ובגיר צורך סם בצוותא עם קטין, או קונה עבורו סם - ייחשב המעשה כעבירה חמורה. כמו כן, אחראי לקטין המאפשר לו להשתמש בסם או להשיג סם, או משדל את הקטין שבאחריותו להשיג או להשתמש בסם מסוכן נחשב כמבצע עבירה.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

סמים "קשים" וסמים "קלים" והאם החוק מבדיל ביניהם

בציבור הרחב רווחת הסברה כי שימוש בסמים "קלים" כמו מריחואנה וחשיש אינו נחשב בימינו לעבירה על החוק, אולם סברה זו מוטעית. אמנם, השימוש בקנאביס ומוצריו נפוץ בחלקים רחבים של האוכלוסייה ונעשים מהלכים ללגליזציה של קנאביס, ואמנם ניתנים אישורים לשימוש בקנאביס רפואי למי שזקוקים לכך, אך קנאביס עדיין נחשב על פי פקודת הסמים לסם מסוכן.

נכון שקיימת כיום מדיניות של אי הפללה של משתמשי קנאביס, עליה נרחיב בהמשך, אך מדובר במדיניות והנחייה בלבד, לא בחקיקה. מבחינת החוק, כל חומר המוגדר כסם מסוכן בפקודת הסמים המסוכנים אסור לשימוש והפצה וכל עבירה על פקודת הסמים היא עבירה שניתן להרשיע ולהעניש את המבצע אותה.

כל עוד מריחואנה וחשיש רשומים כסמים מסוכנים בפקודת הסמים, השימוש בהם מהווה עבירה כמו שימוש בסמים "קשים". יחד עם זאת, מערכת האכיפה מכירה בכך שקיים הבדל בין סמים "קלים" כמו חשיש ומריחואנה, ובין סמים "קשים" יותר, בהתאם לכך הענישה מקלה יותר בעבירות סמים הנוגעות למריחואנה וחשיש. ליווי וייצוג נכון של עורך דין פלילי בעבירות מסוג זה יכול להביא לכך שהתיק ייסגר במשטרה ולא יישאר לאדם רישום פלילי או במקרים בהם מוגש כתב אישום - שהתיק ייסגר ללא הרשעה.

החזקה או שימוש בסמים לצריכה עצמית

העונש על החזקת סמים לשימוש עצמי הוא עד 3 שנות מאסר, בעוד שהעונש על אחזקת סמים שלא למטרת צריכה עצמית עשוי להגיע עד ל 20 ואף 25 שנות מאסר. מדובר בפערים משמעותיים ביותר, ולכן קיימת חשיבות מכרעת לשאלה אם מדובר בסמים לצריכה עצמית או לא.

מה שקובע על פי החוק אם מדובר בסמים לצריכה עצמית או לא לצריכה עצמי הוא כמות הסם אותה מצאו ברשות החשוד. במידה ואדם נתפס כאשר ברשותו סם גבוהה מהכמות המוגדרת לשימוש עצמי, ייחשב כמי שמתכוון לעשות שימוש לא חוקי בסם, כמו הפצה, שידול, או מכירה, במקרה ומדובר בסמים לשימוש עצמי בלבד, יהיה עליו להוכיח זאת לבית המשפט. כמויות הסם אשר נחשבות לכמויות עבור שימוש עצמי משתנות בהתאם לסוג הסם, להלן פירוטן:

כמות סם שתיחשב להחזקה ושימוש עצמי בלבד

סוג הסם	הכמות
קנבוס	15 גרם
שרף של קנבוס	15 גרם
אופיום	2 גרם
לס"ד	3 יחידות כלשהן
קוקאין	0.3 גרם

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

0.3 גרם	הרואין
0.15 גרם נטו	מתדון
0.3 גרם	מורפין
0.3 גרם תכולת מורפין	משרת אופיום
0.2 גרם נטו	מתאפטאמין
1 גרם נטו	פתידין

מדיניות אי הפללה משתמשי הקנאביס

בשנת 2019 הובילה הממשלה רפורמה בסוגיית עבירות סמים קלים שתכליתה מדיניות אי הפללה של משתמשי קנאביס. במסגרת הרפורמה הונחו מערכות החוק והאכיפה לנהוג במדיניות מקילה כלפי מי שנתפס וברשותו סם מסוג קנאביס בכמות המיועדת לשימוש עצמי.

על פי הרפורמה, בגיר שנתפס כשברשותו עד 15 גרם של סם מסוג קנאביס ויודה באחזקת הסם לשימוש עצמי, יידרש לשלם קנס כספי בהליך מנהלי, ללא הליך פלילי וללא רישום פלילי.

כל זאת בתנאי שמדובר באדם שהוא מעל גיל 18 ושלא נתפס יותר מפעם אחת בעבר כאשר הוא מחזיק בסם לשימוש עצמי. חשוב להבין בסוגיה זו מספר דברים:

- הדבר נכון רק כאשר הכמות שנתפסה ברשות האדם אינה עולה על 15 גרם.
- הדבר נכון רק בתנאי שמדובר במי שמלאו לו 18.
- הדבר נכון במידה ואין זו הפעם השלישית ומעלה בה נתפס האדם וברשותו סם.
- הדבר נכון כאשר לאדם אין עבר פלילי וכאשר לא מעורבת בשימוש בסם עבירה פלילית נוספת.
- למרות מדיניות אי הפללה, לשוטרים בשטח ניתנת אפשרות לפעול על פי שיקול דעתם, לפיכך אדם מן השורה עשוי למצוא עצמו עצור גם אם נתפס כשברשותו כמות סם המוגדרת לשימוש עצמי.
- מדיניות אי הפללה אכן קיימת, אולם אינה מהווה ערובה לכך שאדם שנתפס וברשותו לא יותר מ 15 גרם סם מסוג קנאביס לא ייעצר, לא יוגש נגדו כתב אישום ולא יירשם לו רישום פלילי בגין עבירת סמים.
- חשוב להיות מודעים לכך ולא לטעות ולחשוב שעישון מריחואנה או חשיש הוא חוקי היום בישראל. כדי להימנע מרישום פלילי והרשעה, אם נתפסת כשבידך סם מסוג קנאביס, פנה מיידית לעורך דין מומחה לענייני סמים.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

מדיניות אכיפה וענישה של עבירות סמים בישראל היום

ככלל, בית המשפט מתייחס בחומרה לעבירות סמים, מדיניות הענישה היא על פי רוב מחמירה וכוללת מאסר בפועל. כאשר מדובר בסמים קלים, בהתאם למדיניות אי ההפללה, אם מדובר בכמות של סם מסוג קנאביס לצריכה אישית ובאדם נורמטיבי שזו לו ההיתקלות הראשונה עם החוק ואשר הודה באחזקת הסם לשימוש אישי, ייסגר התיק ללא אישום ללא רישום פלילי ועל האדם יוטל קנס מנהלי בלבד. במידה ומדובר במקרה שלישי או יותר בו אותו אדם נתפס עם סם, מדיניות אי ההפללה מתבטלת. חשוב להבין שבישראל, הענישה במשפט נקבעת על פי נסיבותיו של כל מקרה לגופו, לכן חשוב שיעמוד לצדכם אדם מנוסה שיידע כיצד להציג את פרטי המקרה בצורה שתשרת אתכם בדך הטובה ביותר. עורך דין מנוסה יסייע להקלה והפחתה של הענישה.

בשונה מכך, גידול או ייצור סמים הינו אסור על פי פקודת הסמים המסוכנים, בין אם מדובר בגידול או ייצור למטרה של שימוש עצמי ובין אם שלא לשימוש עצמי. ההנחה בבסיס עבירת ייצור או גידול הסמים היא כי בהיעדר הכנתו של החומר המשמש כסם מסוכן, לא ניתן יהיה להשתמש בו, להחזיק או לסחור בו. עבירה זו מתייחסת לשלבים המקדמיים של הכנת הסמים, בין שמדובר בחומרים סינטטיים ובין שמדובר בחומרים טבעיים. המחוקק קבע עונש זהה של עד 20 שנות מאסר לעבירה של גידול סם ולעבירה של יבוא וסחר בסמים, זאת מאחר וגידול או ייצור סם מאפשר מסחר בסמים.

לצד עונשי מאסר, בית המשפט רשאי גם לגזור קנס גבוה ולהורות על חליטת רכושו של הנאשם בצירוף שלילת רישיון הנהיגה שלו.

זומנת לחקירה בחשד לעבירות סמים? אל תוותר על זכותך להיוועץ בעורך דין טרם החקירה

גם אם אתה אדם נורמטיבי, זה ששומר על החוק, לא מעשן, לא שותה, זה שנוהג עם שתי הידיים על ההגה ותמיד שם חגורה, עובד בעבודה מסודרת, בעל משרה מכובדת, לעיתים אפילו ידוע בציבור, משתדל לכבד את הזולת ולא לעבור על החוק - פתאום, ביום בהיר אחד וללא הכנה מוקדמת אתה יכול למצוא את עצמך בנקל תחת חקירה משטרתית בגין חשד בלבד למעשה שביצעת לכאורה, ומכאן העלילה יכולה רק להסתבך אם לא תשמור על כלל היסוד האחד - התייעצות עם עורך דין פלילי טרם החקירה. לכן, כדאי להתכונן לחקירה ברצינות רבה, אף אם אתה בטוח בצדקתך. חשוב לקבל ייעוץ לפני חקירה מטעם עורך דין פלילי מנוסה ללא קשר למסגרת שבה היא נערכת. החקירה היא השלב הראשון בהליך הפלילי. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות.

יש לדעת כיצד להיערך לחקירה בתבונה, הן מבחינת מידע וזכויות אזרחיות וכלה בטקטיקות של חקירה וכיצד להתגונן בפניהם. הניסיון מוכיח כי אדם שקיבל ייעוץ מקצועי עוד לפני החקירה, לא איבד את שלוותו, יכול היה לענות על השאלות בקור רוח ופעמים רבות הדבר היטה את הכף לטובתו. גם אם מדובר בנחקר שבוודאות אשם, הרי החקירה משמעותית מאוד להמשך ההליך שיבוא לאחר מכן, וכל דבר שייאמר בחקירה עלול להשפיע על

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

עתידו.

זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן החקירה - גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בחקירתך עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת - **לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר**, שכן ידובר בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט.

נוכח חשיבותה הרבה של החקירה ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך נגדך, חשוב שתיוועץ עם עורך דין פלילי מנוסה טרם החקירה. דע - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך לחקירה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם הליכים פליליים וכתב אישום בעבירות סמים

המדיניות הנהוגה בישראל, על פיה צרכני סמים הם עבריינים, גם כאשר מדובר בצריכה מתונה של סמים קלים מביאה לכך שחלק גדול מאזרחי ישראל יכול למצוא עצמו נאשם בפלילים עקב שימוש בסמים קלים. הרשעה בעבירות סמים פוגעת בשמו הטוב של אדם, מותירה רישום פלילי על שמו, וחושפת אותו לעונשים כבדים, כולל קנסות ומאסר. בכדי שלא תמצאו עצמכם נענשים ענישה שתפגע במהלך חיכם ובכדי להימנע מעונשי מאסר, או קנסות גבוהים שימוטטו אתכם כלכלית, יש לפנות לשירותיו של עורך דין פלילים מנוסה, בעל התמחות בטיפול בתיקים של עבירות סמים. הדברים נכונים עבור כל אזרחי ישראל, ועל אחת כמה וכמה כאשר מדובר בצעירים שעתידם עלול להיפגע, או בעובדי חינוך ונושאי משרות ציבוריות, שיכולים לאבד את משרותיהם יחד עם המוניטין והשם הטוב שלהם.

כתב אישום פלילי מוגש לבית המשפט השלום או לבית המשפט המחוזי הממונה על האזור בו התרחש האירוע ומייחס לנאשם ביצוע עבירה פלילית בתחום הסמים בהתאם לנסיבות המקרה, כגון: סחר בסמים, ייצור סמים, ייצוא ויבוא, אספקת סם, החזקת סמים, שימוש בסמים לצריכה עצמית, הדחת קטינים לשימוש בסמים, החזקת כלים לשימוש בסמים ונתינת סמים לקטינים.

בכל מקרה ובו אתה חשוד או מואשם בעבירות סמים, עליך להיעזר בעורך דין פלילי מנוסה שידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו ויפעל ככל האפשר לביטול ההליך הפלילי נגדך או לכל הפחות יחתור לסיומו במינימום נזק עבורך. ככל שתקדים לפנות לייצוג משפטי מקצועי כך יגדל הסיכוי **לבטל את כתב האישום**, להוביל לתיקון כתב האישום, לקדם אפשרות של זיכוי מעבירת הסמים או לחילופין להשיג עסקת טיעון מקלה.

הדין הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבין בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. היוועצות בעורך דין הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך ביעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטויות השונות ורשויות האכיפה, פועל במקצועיות ומסירות על מנת ולהגן על זכויותיך. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל. במידה וזומנת לחקירת משטרה או הוגש נגדך כתב אישום בעבירות סמים, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.